



Татарстан Республикасы ЗАКОНЫ

Татарстан Республикасы Президенты каршындагы
Эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкил турында

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2013 елның 28 июнендә
кабул ителде

1 статья. Әлеге Законның жайга салу предметы

Әлеге Закон Татарстан Республикасы Президенты каршындагы Эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкилнең хокукый хәлен, төп бурычларын һәм компетенциясен билгели.

2 статья. Татарстан Республикасы Президенты каршындагы Эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкил

1. Татарстан Республикасы Президенты каршындагы Эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкил (алга таба – Вәкаләтле вәкил) вазыйфасы эшкуарлык эшчәнлегә субъектларының хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен дәүләт яклавы гарантияләре белән тәмин итү һәм күрсәтелгән хокукларның дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар тарафыннан үтәлүе максатларында булдырыла.

2. Вәкаләтле вәкил вазыйфасы Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфасы булып тора.

3 статья. Вәкаләтле вәкил эшчәнлегенә хокукый нигезләре

Вәкаләтле вәкил эшчәнлегенә хокукый нигезләре Россия Федерациясе Конституциясеннән, «Россия Федерациясендә эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкилләр турында» 2013 елның 7 маендагы 78-ФЗ номерлы Федераль законнан, Татарстан Республикасы Конституциясеннән, әлеге Законнан, Россия Федерациясенә һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларыннан гыйбарәт.

4 статья. Вәкаләтле вәкилнең бурычлары

Вәкаләтле вәкилнең төп бурычлары түбәндәгеләр:

- 1) Татарстан Республикасы территориясендә эшқуарлык эшчәнлегә субъектларының хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, аларга юридик ярдәм күрсәтү;
- 2) эшқуарлык эшчәнлегә субъектларының хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклауга юнәлдерелгән ижтимагый институтларны үстерүгә ярдәм итү;
- 3) эшқуарлар жәмәгатьчелегә белән үзара хезмәттәшлек итү;
- 4) Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары тарафыннан эшқуарлык эшчәнлегә субъектлары хокукларының һәм законлы мәнфәгатьләренә үтәлүен тикшереп торуны гамәлгә ашыру;
- 5) эшқуарлык эшчәнлеген үстерү һәм эшқуарлык эшчәнлегә субъектларының хокукларын, законлы мәнфәгатьләрен яклау өлкәсендә дәүләт сәясәтен булдыруда һәм гамәлгә ашыруда катнашу;
- 6) эшқуарлык эшчәнлегә субъектларының хокукларын, законлы мәнфәгатьләрен тәмин итү һәм яклау мәсьәләләре буенча мәгълүматны жыю, өйрәнү һәм анализлау;
- 7) эшқуарлык эшчәнлегә субъектлары хокукларының һәм законлы мәнфәгатьләренә үтәлү һәм яклану торышы турында жәмәгатьчелеккә хәбәр итү.

5 статья. Вәкаләтле вәкил вазыйфасына билгеләп кую

1. Вәкаләтле вәкил вазыйфага, Россия Федерациясе Президенты каршындагы Эшқуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкил белән килештерелеп, эшқуарлар жәмәгатьчелегә фикерен исәпкә алып, Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан биш елга билгеләп куела.
2. Вәкаләтле вәкил вазыйфасына 30 яшьтән дә яшь булмаган, югары белемле Россия Федерациясе гражданы билгеләп куела.
3. Бер үк зат Вәкаләтле вәкил вазыйфасына рәттән ике тапкырдан күбрәк билгеләп куела алмый.

6 статья. Вәкаләтле вәкил вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Вәкаләтле вәкил вәкаләтләре түбәндәге очракларда вакытыннан алда туктатыла:
 - 1) үз вәкаләтләрен туктату турында язма гариза бирсә;
 - 2) вафат булса;
 - 3) законлы көченә кәргән суд карары белән хокукка сәләтсез яисә хокукка сәләте чикләнгән, хәбәрсез югалган дип танылса яисә вафат булган дип игълан ителсә;
 - 4) судның гаепләү карары үз көченә кәрсә;

5) Россия Федерациясе гражданлыгын югалтса, чит дәүләт гражданлыгы алса йә чит дәүләт территориясендә Россия Федерациясе гражданына яшәүгә рөхсәт яисә даими яшәү хокукын раслый торган башка документ алса;

6) Вәкаләтле вәкил вазыйфасы бетерелсә;

7) ышанычны югалтса;

8) федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләргә бозса.

2. Вәкаләтле вәкилне вазыйфадан вакытыннан алда азат итү Россия Федерациясе Президенты каршындагы Эшкурлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкил ризалыгы белән яисә аның тәкъдире буенча Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан башкарыла.

7 статья. Вәкаләтле вәкил өчен чикләүләр

Вәкаләтле вәкил Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар өчен билгеләнгән чикләүләргә һәм тыюларны федераль законнар нигезендә үтәргә бурычлы.

8 статья. Вәкаләтле вәкилнең төп хокуклары

1. Вәкаләтле вәкил үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда түбәндәгеләргә хокуклы:

1) дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан һәм вазыйфай затлардан кирәкле белешмәләр, документлар һәм материаллар соратып алырга;

2) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының, федераль закон белән аерым дәүләт яисә башка гавами вәкаләтләр бирелгән бүтән органнарның, оешмаларның, вазыйфай затларның норматив булмаган хокукий актларын гамәлдә түгел дип тану, аларның карарларын һәм гамәлләрен (гамәл кылмавын) законсыз дип тану турында гариза белән судка мөрәжәгать итәргә, әгәр дөгъвалана торган норматив булмаган хокукий акт, карар һәм гамәл (гамәл кылмау) законга яисә башка норматив хокукий актка туры килмәсә һәм эшкурлык эшчәнлегә субъектларының эшкурлык эшчәнлегә өлкәсендә хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен бозса, аларга нинди дә булса бурычларны законсыз йөкләсә, эшкурлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен башка киртәләр тудырса;

3) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына Вәкаләтле вәкил эшчәнлегә өлкәсенә карый торган норматив хокукий актлар кабул итү турында (норматив хокукий актларга үзгәрешләр кертү яисә аларның үз көчләрен югалтуын тану турында) дәлилне тәкъдимнәр жиберергә;

4) эшкурлык эшчәнлегенә кагылышлы Татарстан Республикасының законнары һәм башка норматив актлары проектларын әзерләүдә катнашырга, күрсәтелгән проектларны карау нәтижәләре буенча бәяләмәләр әзерләргә;

5) Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары актларын юкка чыгару яисә гамәлдә булуын туктатып тору турында Татарстан Республикасы Президентына дәлилле тәкъдимнәр жиберергә;

6) гариза бирүченең язмача ризалыгы белән гариза бирүчегә карата дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль кысаларында үткәрелә торган күчмә тикшерүдә катнашырга;

7) үз эшчәнлегә мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына тоткарлыксыз кереп йөрергә;

8) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә үз компетенциясе кысаларында башка гамәлләр башкарырга.

2. Вәкаләтле вәкил үз компетенциясе чикләрендә дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, Россия Федерациясе Президенты каршындагы Эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкил, Россия Федерациясе Президентының федераль округлардагы вәкаләтле вәкилләре, инвестицияләр буенча федераль округлардагы вәкаләтле вәкилләр һәм башка затлар белән үзара эшчәнлекне гамәлгә ашыра.

3. Вәкаләтле вәкил законнарда билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Дәүләт Советы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты, Татарстан Республикасы Конституция суды утырышларында булырга, Татарстан Республикасының башка дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары эшендә, шулай ук алар уздыра торган киңәшмәләрдә катнашырга хокуклы.

9 статья. Вәкаләтле вәкил тарафыннан эшкуарлык эшчәнлегә субъектлары шикаятьләрен карау

1. Вәкаләтле вәкил Татарстан Республикасы территориясендә дәүләт теркәвен башкаручы органда теркәлгән эшкуарлык эшчәнлегә субъектларының шикаятьләрен һәм Татарстан Республикасы территориясендә хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре бозылган эшкуарлык эшчәнлегә субъектларының Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының, федераль башкарма хакимият органнарының Татарстан Республикасындагы территориаль органнарының, жирле үзидарә органнарының, федераль закон белән аерым дәүләт яисә башка гавами вәкаләтләр бирелгән бүтән органнарның, оешмаларның, вазыйфаи затларның эшкуарлык эшчәнлегә субъектларының хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен боза торган карарларына яисә гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаятьләрен карый.

2. Шикаять Вәкаләтле вәкилгә язмача яисә электрон документ рәвешендә бирелә.

3. Шикаятьтә гариза бирүченең фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), почта адресы, әгәр җавап язма рәвештә жиберелергә тиеш булса, электрон почта адресы, әгәр җавап электрон документ рәвешендә жиберелергә тиеш булса, карарларына яисә гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирелә торган органның яисә вазыйфаи затның атамасы, гариза бирүче фикеренчә, эшкуарлык эшчәнлегә субъектларының хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен бозган яисә боза торган карарларның яисә гамәлләренә (гамәл кылмауның) асылы бәян ителергә

тиеш. Шикаяткә аны карау өчен кирәкле документларның һәм башка материалларның күчерелмәләре кушып бирелә.

4. Вәкаләтле вәкил исеменә кергән шикаяттә гариза бирүченең фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта) һәм почта яисә электрон адресы күрсәтелмәсә, мондый шикаят каралырга тиеш түгел.

5. Вәкаләтле вәкил эшкуарлык эшчәнлегә субъектының шикаятен карауга кабул итү яисә шикаятне карауга кабул итүдән баш тарту турында ул кергән көннән 10 көн эчендә карар кабул итә, шул хакта гариза бирүчегә өч көн дәвамында хәбәр итә. Алга таба Вәкаләтле вәкил гариза бирүчегә аның бозылган хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен торгызу буенча чараларны гамәлгә ашыру нәтижәләре турында кимендә ике айга бер тапкыр хәбәр итеп тора.

6. Вәкаләтле вәкил, шикаяттә гариза бирүченең почта һәм (яисә) электрон адресы булганда, түбәндәге нигезләр буенча шикаятне карауга кабул итүдән баш тарту турында гариза бирүчегә хәбәр итә:

1) язмача җибәрелгән шикаяттә текст укырлык булмаса;

2) шикаяттә Россия Федерациясе Президенты каршындагы Эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкил, Вәкаләтле вәкил тарафыннан гариза бирүчегә элек җибәрелгән шикаятләр белән бәйле рәвештә мәсьәләнең асылы буенча күп тапкыр язмача җавап бирелгән мәсьәлә генә булса һәм шикаяттә әлеге мәсьәлә буенча яңа хәлләр китерелмәсә;

3) шикаяттә куелган мәсьәләнең асылы буенча җавап федераль закон белән сакланучы дәүләт серен һәм башка серне тәшкил итүче белешмәләренә фаш итүдән башка бирелә алмаса.

7. Вәкаләтле вәкил каравына шикаят кабул ителгәннән соң шундый ук шикаят Россия Федерациясенең башка субъекттагы вәкаләтле вәкил тарафыннан каралуы ачылган очракта, шикаят алга таба каралмый һәм аның белән мөрәҗәгать иткән эшкуарлык эшчәнлегә субъектына кире кайтарыла.

8. Вәкаләтле вәкил шикаятне карау нәтижәләре буенча түбәндәге гамәлләрнең берсен яисә берничәсен үтәргә тиеш:

1) гариза бирүчегә аның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә, шул исәптән Россия Федерациясе законнарында каралган аларны яклау рәвешләренә һәм ысулларына кагылышлы мәсьәләләренә аңлатырга;

2) үз компетенциясенә шикаятне асылы буенча хәл итү кергән дәүләт хакимияте органына, җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка шикаятне җибәрергә. Карарына яисә гамәленә (гамәл кылмавына) шикаят бирелгән вазыйфаи затка шикаятне карау өчен җибөрү тыела;

3) карарларында яисә гамәлләрендә (гамәл кылмавында) ул эшкуарлык эшчәнлегә субъектларының хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре бозыла дип таныган әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән органга, вазыйфаи затка яисә оешмага, күрсәтелгән субъектларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен торгызу буенча чараларны күрсәтеп, үз бәяләмәсен җибәрергә;

4) әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән органга, вазыйфаи затка яисә оешмага эшкуарлык эшчәнлегә субъектларының хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен бозуда гаепле затларны Россия Федерациясе законнарында

билгеләнгән тәртиптә дисциплинар, административ яисә жинаять жаваплылыгына тарту турында мөрәжәгать жибәрергә;

5) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының, федераль закон белән аерым дәүләт яисә башка гавами вәкаләтләр бирелгән бүтән органнарның, оешмаларның, вазыйфай затларның норматив булмаган хокукий актларын гамәлдә түгел дип тану, аларның карарларын һәм гамәлләрен (гамәл кылмавын) законсыз дип тану турында гариза белән судка мөрәжәгать итәргә, әгәр дәгъвалана торган норматив булмаган хокукий акт, карар һәм гамәл (гамәл кылмау) законга яисә башка норматив хокукий актка туры килмәсә һәм эшкурлык эшчәнлегә субъектларының эшкурлык эшчәнлегә өлкәсендә хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен бозса, аларга нинди дә булса бурычларны законсыз йөкләсә, эшкурлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен башка киртәләр тудырса;

6) хокук саклау органнарына эшкурлык эшчәнлегә субъектларының хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен бозу фактлары турында хәбәр итәргә.

9. Вәкаләтле вәкил үзе кабул иткән бәяләмәне бастырып чыгарырга хокуклы. Гамәлгә куючыларның (уртак гамәлгә куючыларның) берсе Татарстан Республикасы дәүләт органнары булган вакытлы матбугат басмасы Вәкаләтле вәкилнең бәяләмәләрен һәм башка документларын бастырып чыгарудан баш тартырга хокуксыз.

10. Эшкурлык эшчәнлегә субъектларының шикаятьләрен карау нәтижәләре турында мәгълүмат шәхси белешмәләрне мәжбүри рәвештә иясез калдыру шарты белән «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Вәкаләтле вәкилнең рәсми сайтында урнаштырылырга (бастырып чыгарылырга) тиеш.

10 статья. Вәкаләтле вәкилнең жәмәгатьчелек вәкилләре

1. Вәкаләтле вәкил ижтимагый башлангычларда эш итүче жәмәгатьчелек вәкилләрен билгеләп куярга хокуклы.

2. Вәкаләтле вәкилнең жәмәгатьчелек вәкилләре вәкиллекле һәм эксперт функцияләрен башкара.

3. Вәкаләтле вәкил ижтимагый башлангычларда эш итүче экспертлар, консультатив һәм ижтимагый советлар, эш төркемнәре һәм башка киңәшү органнары төзергә һәм, алар эшчәнлегендә катнашу өчен, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, эшкурлар жәмәгатьчелеге, ижтимагый оешмалар вәкилләрен жәлеп итәргә хокуклы.

4. Вәкаләтле вәкил Татарстан Республикасы территориясендә эшкурлык эшчәнлегә субъектларына Вәкаләтле вәкил компетенциясенә караган мәсьәләләр буенча консультатив ярдәм күрсәтүче жәмәгать кабул итү бүлмәләре булдырырга хокуклы.

11 статья. Вәкаләтле вәкилнең үз инициативасы буенча тикшерү хокукы

Эшқуарлык эшчәнлегә субъектларының хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен массакүләм яисә тупас бозу турында хәбәрләр алганда йөз аеруча иҗтимагый әһәмияткә ия очракларда Вәкаләтле вәкил үз инициативасы буенча үз компетенциясе чикләрендә чаралар күрергә хокуклы.

12 статья. Вәкаләтле вәкилгә аның вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда ярдәм күрсәтү

1. Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары, федераль башкарма хакимият органнарының Татарстан Республикасындагы территориаль органнары, жирле үзидарә органнары житәкчеләре һәм башка вазыйфаи затлары тиешле мөрәҗәгать алынган көннән 15 көннән артык булмаган срокта Вәкаләтле вәкил тарафыннан соратыла торган белешмәләргә, документларны һәм материалларны тапшырырга бурычлы. Вәкаләтле вәкил мөрәҗәгатенә җавап ул турыдан-туры адресланган вазыйфаи зат имзасы белән җибәрелә.

2. Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары, федераль башкарма хакимият органнарының Татарстан Республикасындагы территориаль органнары, жирле үзидарә органнары житәкчеләре һәм башка вазыйфаи затлары Вәкаләтле вәкилне кабул итүгә тәэмин итәргә тиеш.

3. Вәкаләтле вәкил Татарстан Республикасы Дәүләт Советы кабул иткән документлар, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты, Татарстан Республикасы Конституция суды, Татарстан Республикасының башка дәүләт органнары рәсми рәвештә тарата торган документлар, башка мәғлүмәти һәм белешмә материаллары белән тәэмин ителә.

13 статья. Вәкаләтле вәкилнең үз эшчәнлегә нәтиҗәләре турында мәғлүмат бирүе

1. Календарь ел тәмамлангандан соң, Вәкаләтле вәкил Татарстан Республикасы Президентына, Татарстан Республикасы Дәүләт Советына, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетына, Татарстан Республикасы Конституция судына, Татарстан Республикасы Югары судына, Татарстан Республикасы Арбитраж судына, Татарстан Республикасы Прокурорына, Татарстан Республикасы Иҗтимагый палатасына, шулай ук Россия Федерациясе Президенты каршындагы Эшқуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкилгә, Татарстан Республикасында эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру шартларын бәяләп, эшқуарлык эшчәнлегә субъектларының хокукый хәлен камилләштерү турында тәкдирләр белән үз эшчәнлегә нәтиҗәләре хакында мәғлүмат (алга таба – еллык мәғлүмат) җибәрә. Вәкаләтле вәкил Татарстан Республикасы Дәүләт Советы утырышында һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты утырышында еллык мәғлүмат буенча доклад белән чыгыш ясый.

2. Вәкаләтле вәкилнең еллык мәгълүматы мәжбүри рәвештә «Республика Татарстан» һәм «Ватаным Татарстан» газеталарында һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрәндә Вәкаләтле вәкилнең рәсми сайтында рәсми бастырып чыгарылырга тиеш.

14 статья. Вәкаләтле вәкил эшчәнлеген тәэмин итү

Вәкаләтле вәкил эшчәнлеген оештыру ягыннан, мәгълүмати, документлар белән, матди-техник тәэмин итүне Татарстан Республикасы Президенты Аппараты гамәлгә ашыра.

15 статья. Вәкаләтле вәкил эшчәнлеген финанслау

Вәкаләтле вәкил эшчәнлеген финанслау Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән башкарыла.

16 статья. Әлеге Законның үз көченә керү тәртибе

Әлеге Закон рәсми басылып чыккан көненнән соң 10 көн узгач үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Президенты



Р.Н. Миңнеханов

Казан, Кремль
2013 елның 5 июле
№ 54-ТРЗ